

Huvudman

Föreningen för Gefle Kristna Skola
Organisationsnummer 885001-8683
huvudman@gks.nu

Beslut

Datum 2024-06-28
Dnr 2024:2920
Sida 1 (32)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Tranmursskolan i Gävle kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föreningen för Gefle Kristna Skola att senast den **fredag den 29 november 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande konfessionella inslag, vetenskaplig grund, saklighet och allsidighet, att elever ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, fjärrundervisning, betygsättning, utredning av behov av särskilt stöd och utformning av åtgärdsprogram. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Föreningen för Gefle Kristna Skola inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Föreningen för Gefle Kristna Skola ska vidta följande åtgärder

Konfessionella inslag

1. Se till att konfessionella inslag är avgränsade från övriga aktiviteter i utbildningen (1 kap. 7 b § skollagen).
2. Se till att elever som inte vill delta i ett konfessionellt inslag ges möjlighet att helt utebli från det konfessionella inslaget (1 kap. 7 b § skollagen).

Saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund

3. Se till att undervisningen i skolans val kristendom är saklig och vilar på vetenskaplig grund. Det innebär att skolan ska upphöra med att framställa ovetenskapliga argument för att bibliska historier ägt rum som vetenskapliga. (1 kap. 5 § skollagen)

Undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare

4. Se till att undervisningen i ämnena idrott- och hälsa årskurs 1–9, svenska årskurs 7–9, matematik årskurs 5–9, engelska årskurs 7–9, skolans val (kristendom) i årskurs 1, 2 och 4–9, samhällskunskap och historia i årskurs 6–9, hem- och konsumentkunskap i årskurs 8 och 9, religionskunskap och geografi i årskurs 6, samhällsorienterade ämnen (SO) i årskurs 1–2 och 4–6, naturorienterade ämnen (NO) i årskurs 1–2 och 8–9, teknik i årskurs 1–2 och 8–9, bild i årskurs 1–9 och slöjd i årskurs 4–9 bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, inkom med en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Inkom även med underlag som styrker deras erfarenhet och utbildningsbakgrund. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen). Dokumentation av rekryteringsförsök som gjorts under perioden 28 juni 2024 – 29 november 2024 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.

Fjärrundervisning

5. Se till att upphöra med att erbjuda undervisning som utförs i form av digital fjärrundervisning där elever deltar från annan plats än skolenhetens lokaler och där eleverna saknar en handledare där de befinner sig. (21 kap. 12 och 13 §§ skollagen.)

Betygssättning

6. Se till att rektorn vidtar åtgärder för att säkerställa att betygssättning sker i enlighet med skolförfattningarna. Det innebär att betyg ska dokumenteras av den lärare som bedriver undervisningen med en signatur och datering. I de fall den undervisande läraren inte är legitimerad och inte omfattas av någon undantagsbestämmelse ska bedömning och betygssättning ske tillsammans med en legitimerad lärare. Det ska även framgå i betygskatalogen när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång. Huvudmannen ska senast den 29 november 2024 skriftligt redogöra för vilka åtgärder som har vidtagits samt inkomma med betygskatalogen för vårterminen 2024. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen samt 18 § Skolverkets författningssamling SKOLFS 2014:50).

7. Se till att samtliga lärare vid minst ett tillfälle innan den 29 november 2024 ges information om att när en lärare som saknar lärarlegitimation sätter betyg med en legitimerad lärare ska båda lärarna signera i betygskatalogen samt att betyg ska dokumenteras av den lärare som bedriver undervisningen med en signatur och datering. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen om detta har lämnats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen senast i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 29 november 2024. (3 kap. 16 §§ skollagen samt 7 § Skolverkets författningssamling SKOLFS 2011:123)

Särskilt stöd

8. Se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera för vilka elever sådana anmälningar inkommit under perioden 28 juni 2024–29 november 2024 samt vilket datum utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
9. Se till att det av åtgärdsprogrammet framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt hur elevens behov av särskilt stöd ska tillgodoses. Detta innebär att vid beslut om särskilt stöd i form av anpassad studiegång ska åtgärdsprogrammet innehålla information om de avvikelser som görs från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Samtliga åtgärdsprogram som varit aktuella för någon av skolans elever under perioden 28 juni 2024 till 29 november 2024 ska lämnas till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, tillgång till elevhälsa, anmälan om elevers behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan, åtgärder vid kränkande behandling, elevers frånvaro samt kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2920) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 inlett en tillsyn av Tranmursskolan i Gävle kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tranmursskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, betygssättning, konfessionella inslag, fjärrundervisning, legitimation och behörighet, kränkande behandling, tillgång till elevhälsa, elevers frånvaro och vetenskaplig grund, saklighet och allsidighet samt kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 9–18 april 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, betygskatalogen för höstterminen 2023 och vårterminen 2023, huvudmannens skriftliga information om konfessionella inslag, de anmälningar av kränkande behandling som inkommit till rektorn under läsåret 2023–2024, plan mot kränkande behandling, ämnesplaneringar i skolans val kristendom och NO, huvudmannens rapport om deras systematiska kvalitetsarbete och anställningsavtal.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Konfessionella inslag

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad dokumentation samt intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att det förekommer konfessionella inslag på skolan i samband med skolans så kallade morgonsamling i respektive klass tio minuter varje morgon kl. 08.20. Morgonsamlingen leds av lärare.

Av huvudmannens information till elever och vårdnadshavare framkommer att de konfessionella inslag som förekommer vid morgonsamlingen är kort frivillig morgonbön. Av Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare framgår att det inte förekommer konfessionella inslag vid samtliga morgonsamlingar och att det är läraren som bestämmer innehållet i morgonsamlingen. Vid samtliga fyra morgonsamlingar som Skolinspektionen observerade förekommer både konfessionella inslag, i form av bön och läsning ur en andaktsbok, och andra moment, såsom information om prov, förändringar i schemat och genomgång av dagen. De olika momenten följer på varandra utan avbrott och det finns inte någon särskild gräns mellan aktiviteter av konfessionell karaktär och de som har praktisk karaktär. En av morgonsamlingarna inleds med att läraren samlar in elevernas mobiltelefoner, tar närvaro, informerar om en vikarie och går igenom vad eleverna ska jobba med i historia under dagen samt även senare i veckan. Därefter läser läraren ur en andaktsbok och ställer frågor om innehållet till eleverna, vilket åtföljs av att läraren informerar om att eleverna ska ha hemkunskap under dagen och delar ut papper för nästföljande lektion. En annan morgonsamling inleds med att läraren samlar in elevernas mobiltelefoner, har ett upprop, ger information om Skolinspektionens besök, en lärare som är sjuk och dagens maträtt samt information om upplägget på lektionen i teknik som börjar efter morgonsamlingen. Sedan ber läraren en bön. Därefter påbörjar läraren direkt nästföljande lektion i teknik. Rektorn uppger i intervju att det förekommer konfessionella inslag i morgonsamlingen och att de brukar vara upplagda på det sätt som Skolinspektionen observerat.

Vad vidare gäller deltagande i morgonsamlingar anges i den skriftliga informationen om skolans konfessionella inslag till elever och vårdnadshavare bland annat följande: "På Tranmursskolan erbjuds eleverna att delta i en frivillig kort bön/meditation under samling i samband med genomgång av dagen. De som inte önskar delta i bön/meditation får ha en tyst stund i eftertanke". Tidsåtgång 2–3 minuter per dag. Vidare framgår det att de konfessionella inslagen är frivilliga och kan väljas bort.

Av intervju med nio elever framkommer att man måste komma till samlingen och att man annars får frånvaro eller kvarsittning samt att

skolan börjar 08.20 när samlingen börjar. Tre elever uppger att man inte får frånvaro om man är sen och en av eleverna uppger att hans lärare har sagt att han kan komma 08.30 istället men att alla elever är med på morgonsamlingarna.

Av intervju med en lärare framkommer att morgonbönen inte är obligatorisk men att de tar närvaro från 08.20. Tre lärare säger att eleverna inte kan avstå att komma till samlingen och komma kl. 08.30 istället. Eleverna kan enbart avstå bönen. En lärare säger att det är frivilligt att delta i morgonsamlingen men alla elever deltar. En annan lärare uppger att en del elever kommer med buss långt ifrån och att läraren och eleverna kan vänta in dessa elever innan de börjar morgonsamlingen. Vidare säger läraren att många av deras elever vill veta saker i förväg och morgonsamlingen är ett sätt att förbereda dagen och ge struktur för eleverna som behöver det. Endast en lärare säger att elever inte får frånvaro om de inte är med vid samlingen och en lärare uppger att elever på mellanstadiet ibland lämnar eller står utanför klassrummet.

I alla intervjuer uppger elever och lärare samstämmigt att det är frivilligt att delta i konfessionella inslag som till exempel bön. Flera elever säger att man måste vara med men "man kan sitta tyst om man inte vill be" och "man kan skicka vidare böner om man inte vill be".

Rektorn uppger att det förekommer konfessionella inslag vid morgonsamlingen men att denna ligger utanför timplanen och att lektionerna börjar först därefter. Frivilligheten säkerställer de genom att det bara rör sig om 3–4 minuter. Eleven kan gå iväg och göra annat, dricka vatten, yoga, ta en bensträckare eller liknande. Rektorn uppger att samlingen är frivillig och lärarna får inte sätta frånvaro på samlingen. Skolan har skickat ut information till alla föräldrar om de konfessionella inslagen, så när eleverna kommer så är de införstådda med att det är frivilligt. "Går man dit så har man kommit dit och man kan sitta i ett rum och vara närvarande men att delta är något annat". Av klassernas scheman framgår att morgonsamlingen är schemalagd.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 7 a § skollagen framgår att om huvudmannen för en fristående skola, en fristående förskola eller ett fristående fritidshem har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med vissa angivna begränsningar.

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att med konfessionell inriktning avses inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag. Med konfessionella inslag avses bekännande eller

förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag.

Av 1 kap. 7 b § skollagen framgår att deltagandet i konfessionella inslag alltid ska vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta. Vidare framgår att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn eller en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag.

Av 1 kap. 7 c § skollagen framgår att vid fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. Sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och i mellanstadiet och i högstadiet, även till eleven.

Av 1 kap. 7 d § skollagen framgår att information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om 1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma, 2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår enligt 7 b § tredje stycket, och 3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt enligt 7 b § andra stycket.

Av förarbetena till ovannämnda bestämmelser i skollagen (prop. 2021/22:157, sid 109) framgår att inslag som omfattas är t.ex. trosbekännelse, bön och predikan. Av förarbetena (sid 51 och 114–115) framgår vidare att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn respektive elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt och att detta t.ex. kan innebära att muntliga förtydliganden kan behöva göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. För att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör barnet eller eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget. Av förarbetena (s 115) framgår vidare att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Ett exempel är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan istället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, t.ex. bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer

att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att kravet på att konfessionella inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen inte är uppfyllt på Tranmursskolan. Detta är en brist. Skolinspektionen bedömer vidare att det på Tranmursskolan förekommer konfessionella inslag där det inte är frivilligt för eleverna att delta. Även detta är en brist.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det vid morgonsamlingar på Tranmursskolan, dock inte vid samtliga, förekommer konfessionella inslag i form av bön och bibelläsning. Skolinspektionen bedömer att morgonsamlingarna är att betrakta som en aktivitet i utbildningen som inte är undervisning.

Det är tillåtet att ha konfessionella inslag i utbildningen vid en fristående skola som har fått godkännande att bedriva utbildning med konfessionell inriktning (vilket Tranmursskolan har), men deltagande i konfessionella inslag måste då vara frivilligt och övriga krav som ställs i skollagen vara uppfyllda. För att underlätta det frivilliga deltagandet ska de konfessionella inslagen som huvudregel avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det under morgonsamlingar vid Tranmursskolan förekommer en blandning av praktisk information (genomgång av dagens schema och vikarier), genomgång av nästföljande lektion och konfessionella inslag i form av bön. De olika momenten följer på varandra utan avbrott. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att de konfessionella inslagen som äger rum under morgonsamlingarna inte är tydligt avgränsade från övriga inslag som förekommer dessa samlingar.

Av skollagen framgår att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Det är endast om det inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, som undantag får göras för detta. I förarbetena anges uttryckligen att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Det har inte framkommit något som talar för att det inte skulle vara möjligt att avgränsa de konfessionella inslagen som förekommer under morgonsamlingar vid Tranmursskolan från övriga inslag, utan att syftet med dessa går förlorat. En sådan undantagssituation som skulle tillåta avsteg från kravet att konfessionella inslag ska avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen, föreligger därför inte.

Skolinspektionen konstaterar mot bakgrund av ovanstående att kravet på att konfessionella inslag ska vara avgränsade från andra aktiviteter i utbildningen inte är uppfyllt vid Tranmursskolan.

Av skollagen framgår, som tidigare angetts, vidare att deltagande i konfessionella inslag alltid ska vara frivilligt. Av genomförda intervjuer och inskickad dokumentation framgår att skoldagen på Tranmursskolan i alla årskurser inleds med morgonsamling. Av intervju med rektorn och huvudmannens skriftliga information om konfessionella inslag till elever och vårdnadshavare framgår att det är frivilligt att delta i morgonsamlingen men morgonsamlingarna uppfattas likväl av nästan alla intervjuade elever och lärare som obligatoriska men att det är frivilligt att delta i exempelvis bön. Av lektionsobservationerna så framkommer det även att närvaro tas av lärarna redan under morgonsamlingen och att en del lektioner startas direkt efter. Av förarbetena framgår att elever – för att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas - alltid ska ha rätt att utebli från konfessionella inslag (eller, för det fall att ett konfessionellt inslag inte kan avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen, få ta del av en likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag (en sådan situation föreligger inte här, jfr ovan)) och att frivilligheten ska vara reell. Med nuvarande upplägg framgår det inte med tydlighet för varken skolans elever eller lärare att eleverna har en sådan möjlighet. Det finns en förväntan att eleverna ska vara på plats 08.20 när morgonsamlingen börjar. Möjligheten för eleverna att utebli från de konfessionella inslagen påverkas också på ett negativt sätt av att eleverna under morgonsamlingarna – där de konfessionella inslagen ingår som en integrerad del – ges värdefull praktisk information om och annat som de, såvitt framkommit, inte får ta del av på annat sätt. Kravet på att det ska vara frivilligt att delta i konfessionella inslag kan därför inte anses uppfyllt såvitt avser de konfessionella inslagen under morgonsamlingarna.

Vetenskaplig grund, saklighet och allsidighet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Om undervisning i ämnet biologi

Skolinspektionen har i sin utredning ställt frågor till elever och lärare om undervisningen i ämnet biologi.

Elever uppger i intervju att de har pratat om kroppen, genetik, tidslinjer, klimatet, kretsloppet, hälsan och om hur olika djur och växter blivit som de är. De har även fått se bilder på att människan varit apor. Vidare uppger flera elever att de lärt sig om evolutionsteorin och big bang och en elev uppger att de fått rita bilder av big bang och rymden. En elev uppger att han tror att de lärt sig att jorden är fyra miljoner år gammal.

En lärare som undervisar inom skolans val kristendom uppger att han tagit upp big bang många gånger i positiv bemärkelse eftersom det var en katolsk präst som la grunden till teorin. En annan lärare uppger att han undervisar om biologisk mångfald, alla tidsåldrar, fossiler och,

evolutionsteorin och att människor är däggdjur och släkte med andra djur. Läraren uppger att han undervisar om sköldpaddorna på Galapagosöarna och att de utvecklats till olika arter på grund av att det finns olika sorters föda på öarna. Läraren har även undervisar om att om eleverna gick tillbaka 150 år i tiden skulle de reagera över hur långa alla människor är nu. Vidare har läraren visat eleverna ett korsningsschema över hur två svarta kaniner kan få en vit unge och sagt att det även kan hända människor eftersom människor är däggdjur.

Om undervisning inom skolans val kristendom

Samtliga årskurser på skolan har undervisning inom skolans val kristendom, vilket är en fördjupning av ämnet religionskunskap och ska följa Skolverkets kursplan för ämnet.

Av elevintervjuer framkommer att de på kristendomslektionerna tittar på kristna filmer, spelar kristendomsspel, spelar dataspel om kristendom eller läser en bok om kristendom. De pratar även om Gud och Kristus, Martin Luther, jämlikhet, livskunskap och får höra om ett kristet perspektiv men också hur andra ser på det som inte är kristna. En elev uppger att när de pratar om bibliska berättelser som Eva och Adam och Syndafloden så pratar lärarna om hur kristna tänker om det och inte som fakta utan som en tro. Två elever uppger att en lärare försökt bevisa att bibliska berättelser, som till exempel syndafloden, har hänt genom att bland annat berätta att en skrift har hittats i en grotta. "Detta ska bevisa att det hänt på riktigt och det är intressant hur forskarna hittat det" säger eleverna. En elev uppger att läraren brukar prata om ett kristet perspektiv och att det ur ett ateistiskt perspektiv inte har hänt.

Två lärare, som undervisar i skolans val kristendom och religion, uppger att huvudmannen har köpt in ett läromedel som de använder som ska vara godkänt av Skolverket och att läraren som undervisar i skolans val kristendom utgår från det och animerade filmklipp om bibliska berättelser. Läraren uppger vidare att han använder kursplanen i religionskunskap för att planera sina lektioner i skolans val kristendom. En lärare uppger att berättelsen om Adam och Eva tagits upp i undervisningen och förklarar att detta är kristnas syn på hur människan kom till men att andra kan tro annat. Det framgår även tydligt i texten i läroboken. En lärare uppger att läraren inte ger argument för att Adam och Eva har hänt på riktigt och uppger att undervisningen vilar på vetenskaplig grund då läraren använder sig av ett material som är godkänt av Skolverket. En lärare uppger att läraren även pratar med eleverna om olika sätt att se på saker och tvingar inte på eleverna en kristen syn. Om en elev säger "jag tror att syndafloden har skett på riktigt" svarar läraren att det är ditt sätt att se på det, men det finns andra sätt att se på det. Läraren uppger att det finns elever som är

mer fundamentalistiska och som kan bli lite provocerade av hans sätt att se på det. På fråga om en elev frågat om det är big bang eller skapelseberättelsen som är rätt svarar läraren att då får man svara att det är helt ok att tro på big bang och helt ok om man inte gör det.

Av intervju med en annan lärare som undervisar inom skolans val kristendom, framkommer att eleverna på kristendomslektionerna lär sig om allt ifrån kristna symboler till klassiska teologiska begrepp. Det är berättelserna ur Bibeln, lite historia och etik och moral. Läraren utgår inte från kursplanen i ämnet religionskunskap för att planera sina lektioner och planerar inte undervisningen med andra lärare. Läraren uppger att läraren tagit upp berättelsen om Eva och Adam i undervisningen och utgår från Bibeln, sin utbildning och kompletteringar från annat håll. Läraren försöker lyfta in lite perspektiv ibland. Läraren berättar vad som står i Bibeln och att vissa kristna tror på det bokstavligt, att det är sanning, andra bara bildligt samt att man kan tro olika. Vidare ger läraren argument för att Adam och Eva och Noas ark hänt på riktigt eftersom det finns sådana bevis. Samtidigt som läraren gör den bokstavstroga tolkningen lyfter läraren också fram den icke bokstavstroga tolkningen. Läraren uppger att undervisningen kring Noas ark och skapelseberättelsen vilar på en vetenskaplig grund i och med att läraren tar upp och berättar dem ur olika perspektiv. Noas ark finns det inget egentligen i vetenskapen som säger att det inte har varit så att Noa gick in i en ark med sin familj. Men det går heller inte att bevisa att det hänt via vetenskapen. "Man får vara öppen för att inte säga hur eleverna ska tro utan mer, så här tror vissa, så här tror andra". Om en elev säger "jag tror att syndafloden har skett på riktigt" säger läraren att då tror du som många andra kristna att det har hänt på riktigt". Läraren uppger att läraren inte säger att så tror en del men vetenskapen säger något annat men när de talar om Eva och Adam tar läraren upp grundläggande saker som att så här säger Bibeln och vissa kristna tror på det vissa inte. Läraren uppger vidare att det finns en ateistisk världssyn men att den lär eleverna sig om på andra lektionerna.

Av intervju med rektorn framkommer att skolan har en extra kristendoms-timme som är en fördjupning av ämnet religionskunskap men det sker inte några konfessionella inslag på den. Rektorn säkerställer att undervisningen är saklig och vilar på vetenskaplig grund genom att begära in lärarnas läsårsplaneringar, göra klassrumsbesök, titta på vilka läroböcker och litteratur som används samt intervjua lärarna. Alla lärare är noga med att följa lagstiftningen och läroplanen och skolan har bra koll på vad som gäller. Vidare uppger rektorn att hon och huvudmannen är väldigt noga med att det inte ska blandas in konfessionella inslag inom skolans val kristendom. Rektorn har frågat eleverna om det förekommer och de är ärliga mot rektorn. Rektorn har också haft samtal med en av lärarna i skolans val om det.

Rättslig reglering

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
(1 kap. 5 § skollagen)

Av förarbetena framgår bland annat följande. De nationella styrdokument-
en ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen.
Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt
granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang.
Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet
ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som
grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet. Utbildningen,
och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på
forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. (...) Regeringen förslår
formuleringen "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både
utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av
bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en
undervisning som vilar på vetenskaplig grund. (prop. 2009/10:165, s. 223
f.)

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22)
avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, anges bland annat följande.
Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell. Skolan ska vara öppen
för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla
betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana.
Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma
förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte
blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Alla
som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skol-
lagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot
dem.

Undervisningen i grundskolan får omfatta skolans val. (10 kap. 4 §
skollagen)

Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera
ämnen. Undervisning i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och
sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av
kunskaper och betygskriterierna. (9 kap. 9 och 11 §§ skolförordningen
[2011:185])

Undervisningen som sker inom skolans val i grundskolan i form av
fördjupning i bl.a. kristendom måste ske på ett sådant sätt att den fort-
farande är icke-konfessionell, dvs. den ska vila på vetenskaplig grund och
vara saklig och allsidig. Det innebär bl.a. att det i själva undervisningen inte

får förekomma några som helst inslag av utövande bekännelsekaraktär.
(Prop. 2009/10:165 s. 227)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Föreningen för Gefle Kristna Skola inte fullt ut uppfyller författningarnas krav avseende att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, saklighet och allsidighet.

Av utredningen framgår inte annat än att Föreningen för Gefle Kristna Skola uppfyller författningarnas krav såvitt gäller undervisningen i de naturorienterande ämnena.

Såvitt gäller undervisningen inom skolans val kristendom gör Skolinspektionen följande bedömning. Av Skolinspektionens utredning framgår att två elever uppger att en lärare inom skolans val kristendom försökt bevisa att bibliska berättelser, som till exempel syndafloden, hänt på riktigt genom att bland annat berätta att forskare hittat en skrift i en grotta. Det framgår även av utredningen att en lärare ger argument för att Adam och Eva och Noas ark hänt på riktigt eftersom läraren uppger att det finns sådana bevis.

Läraren bemöter dessutom ovetenskapliga uppfattningar hos elever med att säga "då tror du som många andra kristna att det har hänt på riktigt" istället för att bemöta eleverna med vetenskapligt grundad kunskap. Vidare har en annan lärare i resonemang med Skolinspektionen likställt den vetenskapliga förklaringen till jordens uppkomst med skapelseberättelsen genom att uttrycka att det är helt ok att tro på big bang och helt ok om man inte gör det.

I detta sammanhang vill Skolinspektionen betona följande. Skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är en grundläggande princip för utbildningen i svensk skola. Lärare i grundskolan ska enligt skolförfattningarna bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund. Undervisningen inom skolans val kristendom har samma krav på vetenskaplighet som undervisningen i övrigt. Det innebär att lärare inte kan förespråka ovetenskapliga argument för att bibliska berättelser har ägt rum som motsägs av vetenskapen inom skolans val kristendom. Det innebär också att lärare ska bemöta uppfattningar hos elever, som står i strid med vetenskap, med vetenskapliga fakta. Även om skolan ska vara öppen för olika sätt att skildra omvärlden och uppmuntra att olika åsikter förs fram innebär detta inte en frihet för lärare att avvika från kursplanernas innehåll och den vetenskapliga grund som dessa tar sin utgångspunkt i. Enskilda individers privata uppfattningar får inte ges

inflytande över undervisningen på ett sätt som riskerar att åsidosätta kraven på saklighet och vetenskaplig grund.

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister i undervisningen vid Tranmursskolan vad gäller kravet på att utbildningen i grundskolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt läroplanens krav på att undervisningen i grundskolan ska vara saklig. Detta sker inom ramen för undervisningen inom skolans val kristendom.

Undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den skriftliga information som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen och av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att eleverna vid Tranmursskolan har fått undervisning av ett flertal lärare som saknar lärarlegitimation eller behörighet att undervisa i de ämnen och årskurser där de undervisar.

Tre lärare som undervisar i ämnena skolans val (kristendom), bild, slöjd, hem- och konsumentkunskap, svenska och engelska saknar lärarlegitimation.

Av den skriftliga information som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen framgår att en av lärarna som undervisar i skolans val kristendom i årskurs 7–9 saknar lärarlegitimation. Rektorn uppger att anledningen därtill är att de i år hade problem att hitta personal och läraren som tidigare höll i kristendomen gick ned i tid. Läraren som undervisar är lämplig då läraren läser teologi på högskolenivå och är väldigt kunnig. På skolan finns det en legitimerad lärare som är behörig att undervisa i ämnet religionskunskap årskurs 7–9. Denna lärare undervisar i flera andra ämnen på heltid men saknar behörighet att undervisa i ämnena historia och samhällskunskap i årskurs 6–9, religionskunskap och geografi i årskurs 6 och hemkunskap och svenska i årskurs 9 som läraren undervisar i.

Läraren som undervisar i ämnet bild i årskurs 2–9, slöjd i årskurs 4–9, hem- och konsumentkunskap i årskurs 8 och svenska i årskurs 9 saknar lärarlegitimation. Rektorn uppger att ingen söker när de annonserar efter behörig lärare i ämnet slöjd och bild samt att de annonserar varje år. Vidare uppger rektorn att läraren undervisar andra lärare i dessa ämnen på högskolan och har mycket god kunskap i ämnena.

Läraren som undervisar i ämnet engelska i årskurs 7–9 saknar lärarlegitimation.

I ämnet idrott- och hälsa i årskurs 1–9 och i skolans val (kristendom) i årskurs 4–6 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I SO- ämnena, NO- ämnena, teknik och skolans val (kristendom) i årskurs 1–2 och bild i årskurs 1 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska i årskurs 7–8 och matematik i årskurs 5–6 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I SO- ämnena i årskurs 4–6 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet i ämnet.

I ämnena matematik i årskurs 7–9, teknik i årskurs 8–9 och NO- ämnena i årskurs 8–9 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet i ämnena.

Rektorn uppger vid intervju att eftersom det går så få elever på skolan så är undantaget huvudmannen åberopat tidigare att de lärarna undervisar i ämnen de har behörighet för, men i årskurser de inte har behörighet för eftersom det inte går att få tag på behöriga lärare. Rektorn uppger att de årligen annonserar efter behöriga lärare. Rektorn uppger att man annonserade efter behöriga lärare i matematik och NO- ämnena två veckor innan tillsynen ägde rum.

Skolinspektionen begärde den 29 april 2024 in samtliga annonser för rekryteringsförsök som gjorts de senaste 12 månaderna. Den 10 juni 2024 inkom huvudmannen med två rekryteringsannonser av vilka det framgår att huvudmannen annonserat efter behörig och legitimerad lärare i svenska och engelska för årskurs 4–9 och i matematik och NO för åk 4–6 och 7–9.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon lärare att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning

under högst ett år i sänder om inte undervisningen avser modersmål.
(2 kap. 18 § skollagen)

Av förarbetena framgår att om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare tillfälligt bedriva undervisningen. (Prop. 2010/11:20 s. 84 f.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Föreningen Gefle Kristna Skola inte uppfyller författningarnas krav när det gäller att eleverna ska ges undervisning av legitimerade och för undervisningen behöriga lärare.

Av huvudmannens redovisning framgår att tre lärare som undervisar i ämnena skolans val (kristendom), bild, slöjd, hem- och konsumentkunskap, svenska och engelska saknar lärarlegitimation.

Av utredningen framgår vidare att undervisningen i stor utsträckning bedrivs av legitimerade lärare som inte är behöriga i de ämnen de undervisar. Detta gäller följande ämnen och årskurser: idrott- och hälsa årskurs 1–9, skolans val (kristendom) i årskurs 1, 2 och 4–6, samhällskunskap och historia i årskurs 6–9, hem- och konsumentkunskap i årskurs 9, religionskunskap och geografi i årskurs 6, SO- ämnena i årskurs 1–2 och 4–6, NO- ämnena i årskurs 1–2 och 8–9, teknik i årskurs 1–2 och 8–9, bild i årskurs 1, svenska i årskurs 7–9 och matematik i årskurs 5–9.

Av utredningen framgår även att det finns behöriga lärare i huvudmannens organisation i ämnet religionskunskap i årskurs 7–9 men att undervisningen i skolans val (kristendom) bedrivs av en obehörig lärare. Rektorn har således inte fördelat tjänster på skolan på sådant sätt att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser.

Av inkommen dokumentation framgår att huvudmannen har annonserat efter lärare i ämnena svenska och engelska för årskurs 4–9 och i matematik och NO för åk 4–6 och 7–9. Skolinspektionen konstaterar att det i ingen av annonserna specificeras ett krav på lärarlegitimation utan det står enbart att det är meriterande och i en av annonserna (matematik/NO) så står det att det är ett krav att ha eftergymnasial utbildning två år eller längre. Annonserna bedöms därmed inte som tillräckliga för att visa på pågående

rekryteringsförsök. Rektorn har vid intervjun uppgett att fler rekryteringsförsök har gjorts men dessa annonser har Skolinspektionen inte fått ta del av.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att lagstiftningens krav att endast den som har legitimation som lärare och behörig för viss undervisning får bedriva undervisning inte är uppfyllt i verksamheten i ämnena svenska, engelska, matematik, biologi, fysik, geografi, historia, kemi, religionskunskap, samhällskunskap, teknik, bild, skolans val (kristendom), slöjd, hem- och konsumentkunskap och idrott och hälsa.

Huvudregeln i skollagen innebär att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Av både lag och förarbeten framgår att användande av lärare utan legitimation och utan rätt behörighet endast ska ske undantagsvis och under en begränsad tid. Av förarbetena till skollagen framgår vidare att huvudmannen efter denna tid är skyldig att försöka finna lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av huvudmannens befintliga personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser.

Fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med personal inom elevhälsan och lärare framkommer det att skolan har enskild undervisning i engelska på plats i skolan och digitalt via Teams. Tre elever har under läsåret haft undervisning via Teams men i nuläget är det bara en elev som har undervisning via Teams en timme i veckan. Läraren som undervisar via Teams uppger att hon på onsdagar kollar hur allt går via Teams eftersom eleven då är hemma. Läraren har undervisat eleven i två och en halv månad och uppger att hon använder en Whiteboard-funktion så att båda två kan skriva. Läraren skriver upp vad de ska göra och även vad de ska göra nästa gång. Läraren ger tydliga tidsramar men är samtidigt så anpassningsbar som möjligt. Läraren uppger att tanken är att det ska bli mer i framtiden eftersom hon har erfarenhet av att hålla i Teams-lektioner.

Av intervju med rektorn framkommer att ingen elev egentligen får undervisning via Teams utan två elever har uppföljning och genomgång av det som de ska göra via Teams en gång i veckan. Läraren har träff med eleverna på Teams eftersom läraren inte jobbar på skolan alla dagar och eleven får en genomgång via nätet för att lösa det tekniskt schemamässigt. Eleven har

genomgångarna hemma. Rektorn uppger att när läraren har genomgång via Teams blir det ju blir lite undervisning i det. Vidare uppger rektorn skriftligen att skolan bedriver fjärrundervisning och att de även har undervisning på plats enskilt. Syftet är att eleven ska få genomgång av läraren via nätet och att läraren kollar av om eleven förstår vad de ska arbeta med då de sedan är på plats i skolan. Detta arbetssätt pågår inom en begränsad period i syfte att få eleven tillbaka till skolan. De tre elever som skolan provar detta med har varit hemmasittare på sina tidigare skolor i många år och de klarar inte av att delta i klassundervisning.

Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 14 juni 2024 att två elever har enskilda lektioner via Teams tillsammans med engelskläraren.

Rättslig reglering

Med fjärrundervisning avses interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid (1 kap. 3 § skollagen).

Elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar. (21 kap. 12 § skollagen)

Vid fjärrundervisning ska det finnas en handledare. I grundskolan ska handledaren finnas närvarande där eleverna befinner sig. (21 kap. 13 § skollagen)

I grundskolan, får fjärrundervisning användas endast i ämnena engelska, matematik, moderna språk, modersmål, de naturorienterande ämnena de samhällsorienterande ämnena, samiska, svenska, svenska som andraspråk, teckenspråk, och teknik. I grundskolan får fjärrundervisning även användas för extra studietid och integrerad samisk undervisning. (21 kap. 4 § skollagen)

Fjärrundervisning får, trots vad som anges i 21 kap. 4 § skollagen, såvitt avser grundskolan bara användas i

- årskurserna 1-6 vid undervisning i modersmål och för integrerad samisk undervisning,

- årskurserna 4-6 vid undervisning i moderna språk och teckenspråk, samt vid undervisning i form av extra studietid.

I årskurserna 7-9 i grundskolan får fjärrundervisning användas i samtliga ämnen och verksamheter som anges i 21 kap. 4 § skollagen. (5 a kap. 2 § skolförordningen)

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne eller i en viss kurs, för extra studietid eller för integrerad samisk undervisning i grundskolan ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att

använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången. (21 kap. 9 § skollagen)

Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning. (5 a kap. 5 § skolförordningen)

Huvudmannen ska till Statens skolinspektion anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning. (5 a kap. 6 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i förhållande till den undervisning som bedrivs i form av fjärrundervisning vid Tranmursskolan.

Av Skolinspektionens utredning framgår att en elev erbjuds undervisning i ämnet engelska i hemmet en timme varje vecka. Fjärrundervisning i grundskolan är endast tillåten om den sker i skolenhetens lokaler och under ledning av en handledare som befinner sig på samma plats som eleverna. Skolans upplägg, att en elev får undervisning digitalt via Teams hemifrån uppfyller därför inte författningarnas krav för fjärrundervisning.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över undervisande personal på Tranmursskolan våren 2024. Av förteckningen framgår vilka lärare som har lärarlegitimation. Skolinspektionen har även tagit del av och granskat betygs katalogerna för höstterminen 2023 och vårterminen 2024 avseende samtliga elever i årskurserna 6–9.

Betygs katalogerna innehåller ett huvudblad för varje klass där det står vilket betyg respektive elev har fått i varje ämne. Längst ner på huvudbladen finns datum, rektorns namn och rektorns underskrift. Betygs katalogen innehåller vidare kompletterande sidor där det står vilken eller vilka lärare som har undervisat i respektive ämne. Här finns rutor med plats för betygssättande lärares namn, titel och namnteckning.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att lärare utan legitimation samråder med en legitimerad lärare inför att betyg ska sättas och att rektor signerar i betygs katalogen om en lärare saknar legitimation eller är obehörig. Rektor uppger att rektor i övrigt inte är involverad i betygssättningen. En lärare som saknar lärarlegitimation uppger att läraren sambedömer med andra lärare och att antingen signerar hon eller den sambedömande läraren betygen. Vidare uppger en lärare som har

lärarlegitimation, att hon inte signerar betyg i betygskatalogen för de ämnen hon undervisar i.

Av betygskatalogen framgår att i de fall den undervisande läraren saknar legitimation har den undervisande läraren och rektorn signerat i betygskatalogen. En lärare, som saknar lärarlegitimation, har ensam signerat betyg i ämnena bild och slöjd. Vidare har inte varje betyg en signatur av undervisande lärare. I betygskatalogen finns även flera tomma fält. Rektorn uppger att det är ämnen som är bortanpassade för eleverna och att det borde vara ifyllt.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i (1) modersmål eller (2) som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2 (6 kap. 5 § skolförordningen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive

ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2014:50) ska rektorn skriva under terminsbetyget (18 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med betygssättning vid Tranmursskolan.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att lärare som saknar lärarlegitimation har signerat i betygskatalogen tillsammans med rektorn. Enligt skollagen får en lärare som saknar lärarlegitimation inte sätta betyg självständigt utan det ska göra tillsammans med en legitimerad lärare som läraren sambedömt med. Båda lärarna ska signera i betygskatalogen. Det är även en brist att en undervisande lärare inte signerar betyg i betygskatalogen och daterar underskriften.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att inte varje betyg har en signatur. Då varje betyg är ett beslut ska det vid varje elevs betyg finnas en signatur med datering.

Skolinspektionen bedömer även att det är en brist att det inte av betygskatalogen alltid går att utläsa när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång. Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång men i betygskatalogen finns enbart tomma fält.

Föreningen för Gefle Kristna Skola uppfyller därmed inte författningskraven kring beslut om betyg.

Utredning av behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning av behov av särskilt stöd

Vid intervju med lärare och rektorn framkommer att det för fyra namngivna elever inte skyndsamt har startats en utredning om behov av särskilt stöd trots att lärare anmält att de befärar att eleverna trots extra anpassningar inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av intervju med rektorn framkommer att en av eleverna anmälde den 25 september 2023. Tre lärare uppger vid intervju att de har tagit upp eleven

återkommande gånger på arbetsplatsmötena, vilket är det forum där anmälningar lämnas, och uttryckligen sagt att eleven borde utredas för särskilt stöd. Rektorn uppger att rektorn har kännedom om att eleven har svårt att nå godkända betyg och att det inte startats någon utredning för eleven men att eleven får mycket stöd via extra anpassningar i klassrummet.

Av intervju med lärare framkommer att en av eleverna behöver väldigt mycket stöd från lärarna och kommer inte att få många godkända betyg i slutbetyg. Tre lärare uppger att de har anmält eleven på arbetslagsmötena många gånger under elevens skoltid. Eleven har även hög frånvaro. Rektorn bekräftar att eleven är anmäld och har tagits upp mycket under skolans mötesforum.

Av intervju med lärare framkommer att en av eleverna inte kommer att nå godkända betyg i ett par ämnen. Eleven har anmälts och återkommer på arbetsplatsmötena ofta sedan höstterminen 2023. Rektorn bekräftar att eleven diskuterats återkommande på elevhälsoteammötena och rektorn har kännedom om att eleven har svårt att nå godkända betyg men ser inte något behov av att göra en utredning om särskilt stöd. Eleven får redan alla extra anpassningar som skolan kan ge och gör framsteg varför det inte behövs särskilt stöd.

Av intervju med två lärare framkommer att ytterligare en av eleverna har tagits upp på arbetslagsmötet och diskuterats flera gånger. Eleven får extra anpassningar men någon pedagogisk kartläggning har inte gjorts. Eleven har inte något godkänt betyg i ett ämne och kommer eventuellt inte heller bli godkänd i ett annat ämne. Eleven har omfattande extra anpassningar. Av intervju med rektorn framkommer det att eleven tas upp varje vecka på elevhälsoteammötena och att eleven går i en liten klass och har alla extra anpassningar som finns samt det stöd som eleven behöver. Det har inte startats någon utredning om särskilt stöd.

Av intervju med rektorn framkommer vidare att behovet av extra anpassningar och särskilt stöd är väldigt stort på skolan och att de flesta elever på skolan har någon form av extra anpassning. Ett åtgärdsprogram upprättas för elever som behöver enskild undervisning, undervisning i särskild undervisningsgrupp eller anpassad studiegång.

Utformning av åtgärdsprogram

Utredningen visar att det finns nio elever med pågående åtgärdsprogram på Tranmursskolan. Av fem åtgärdsprogram och medföljande bilagor som Skolinspektionen har tagit del av framgår det att eleverna har anpassad studiegång. Det framgår vilka ämnen eleverna ska läsa och vilka tider och dagar samt under vilken period beslutet gäller men det framkommer inte vilka ämnen som eleverna ska läsa när och i vilken omfattning. Det framkommer inte heller vilka ämnen som anpassats bort och om det är helt eller

delvis. Vidare är sex åtgärdsprogram daterade med datum för uppföljning som passerat. Av åtgärdsprogrammen framgår det att besluten kan överklagas.

Av intervju med rektorn framkommer att rektorn har missat att skriva in de nya uppföljningarna men att det har genomförts utvärderingar och uppföljningar efter de angivna datumen. Rektorn har en egen dokumentation för det och ska lägga in alla nya datum för uppföljning i åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen (3 kap. 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) (3 kap. 12 § skollagen).

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram, särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt, eller anpassad studiegång (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Tranmursskolan inte uppfyller författningarnas krav gällande utredning om elevs behov av särskilt stöd, beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram och utformning av åtgärdsprogram.

Skolinspektionens utredning visar att fyra elever har anmälts av lärare för utredning av särskilt stöd. Såväl lärare, personal inom elevhälsan som rektorn uppger att elever räknas som anmälda till rektorn för utredning om särskilt stöd när läraren anmält dem vid arbetslagsmöten och rektorn uppger att samtliga tre elever anmälts eller lyfts vid mötena.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med utredningar om särskilt stöd inte överensstämmer med skollagens bestämmelser. En utredning om särskilt stöd syftar till att ge skolan underlag för att förstå vilket stödbehov en elev har och ska ligga till grund för beslut om särskilt stöd. Utredningen ska göras skyndsamt, och när den är färdig ska rektorn fatta beslut om åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Detta är viktigt för att skolan ska kunna sätta in adekvata stödåtgärder för eleven. Av utredningen framkommer det att rektorn inte ser till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar efter det att lärare har anmält behov av en sådan utredning. Vad rektorn anfört som skäl till varför det inte har fattats beslut för de tre eleverna är enligt Skolinspektionen inte godtagbart. Inte heller kan rektorn avstå från att fatta beslut under förevändning att eleverna får alla extra anpassningar som skolan kan ge och gör framsteg varför det inte behövs särskilt stöd.

Vidare bedömer Skolinspektionen att verksamheten har brister avseende att fatta beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram i de fall en utredning av en elevs behov visar att eleven inte behöver särskilt stöd.

Skolinspektionens utredning visar även att av fem åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår det att eleverna har anpassad studiegång men inte vilka ämnen som anpassats bort och om det är helt eller delvis. Av elevernas beslut om anpassad studiegång framgår således inte vilka avvikelser som görs från den av huvudmannen beslutade timplanen samt de mål som annars gäller för utbildningen, för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd. Vidare är sex åtgärdsprogram daterade med datum för uppföljning som passerat.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Föreningen för Gefle Kristna Skolas verksamhet vid Tranmursskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller brister rörande konfessionella inslag, vetenskaplig grund, saklighet och allsidighet, att elever ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, fjärrundervisning, betygsättning, utredning av behov av särskilt stöd och

utformning av åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Föreningen för Gefle Kristna Skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inlämnad dokumentation samt av intervjuer med lärare och personal inom elevhälsan framgår att elever som befaras inte uppfylla betygskriterierna eller kunskapskriterierna som minst ska uppfyllas ges stöd i form av extra anpassningar.

Av intervjuer med elever framkommer att man kan få muntliga prov, lyssna på texter, få hjälp utanför klassrummet, enskilt material och att det finns hjälpmedel i klassrummet om man behöver det.

Av intervju med lärare framkommer att de har tillgång till material och möjlighet att ge extra anpassningar till de elever som är i behov av det.

Av intervju med personal inom elevhälsan framkommer att de anpassar genom att inte ha eleverna i grupp utan i olika arbetsrum, en del elever får förtydligat sina uppgifter och de har även tillgång till en resurs som kan hjälpa till i klassrummet.

Av intervju med rektorn tillika specialpedagog framkommer att de flesta eleverna på skolan har någon form av extra anpassning och att lärarna jobbar hårt för att hålla reda på elevernas extra anpassningar. I vissa klasser har rektorn satt in en elevassistent så att det är möjligt att dela gruppen eller att sitta med en elev i taget men det räknas fortfarande som en extra anpassning.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens utredning visar att skolan har en skolsköterska, en specialpedagog, som också är anställd som rektor, och en kurator. Huvudmannen har även tillgång till psykolog och till en skolläkare vid behov. Representanter inom elevhälsan och rektorn uppger att psykologen deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete genom att delta vid möten och handleda personalen.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklass och grundskola ska det finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska

insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Detta innebär att elevhälsan ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål (prop. 2009/10:165 s. 656 och 657). Arbete med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop. 2009/10:165 s. 276).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten numera uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan av elevers behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen****Anmälan av elevers behov av särskilt stöd**

Av intervju med lärare och personal inom elevhälsan framgår att lärare som befärar att elever inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kunskapskriterierna trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen anmäler detta till rektorn vid deras arbetslagsmöten som de har varje vecka. Det görs således en muntlig anmälan om särskilt stöd och en del elever har anmälts flera gånger. På arbetslagsmötena tar de upp alla elever som de anmält och rektorn är alltid med på mötena. En lärare uppger att det som lyfts antecknas skriftligt i ett protokoll.

Av intervju med rektorn framkommer att rektorn är med på alla arbetslagsmöten och att alla elever tas upp och anmäls där. Det finns ingen anmälningsblankett men rektorn lyssnar då in lärarnas resonemang och samtalet dokumenteras. Lärarna börjar sedan med en kartläggning av eleven.

Samråd med elevhälsan

Av intervjuer med lärare, personal inom elevhälsan och rektorn framkommer att utredning av en elevs behov av särskilt stöd sker i samråd med elevhälsan.

Av intervjuer med lärare framkommer att de gör kartläggningar och diskuterar dem med specialpedagogen och psykologen och att de tar hjälp av kurator eller specialpedagogen när de behöver hjälp.

Av intervju med personal inom elevhälsan framkommer att vid behov hjälper en psykolog till vid utredningar om ADHD och autism och vid arbetslagsmötena, som elevhälsans representanter deltar i, diskuteras elever som man inte ser någon kunskapsmässig förbättring gällande trots extra anpassningar.

Av intervju med rektorn framkommer att när personalen märker att allt det de gör i form av extra anpassningar inte ger resultat börjar de utreda eleven. Det kan bli fråga om flera sorters utredningar utifrån alla i elevhälsans professioner.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärder vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans anmälningar om kränkande behandling med tillhörande utredningar. Skolinspektionen har även genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn.

Av intervjuer med elever framkommer att det sker kränkande behandlingar på skolan men att lärarna agerar och löser de situationer som uppstår.

Av intervjuer med lärare framkommer att det sker kränkande behandlingar på skolan och att personalen är ganska snabba på att agera och kontakta vårdnadshavarna. Lärarna anmäler kränkande behandling genom att lärarna skriver en incidentrapport som förmedlas till trygghetsteamet och rektorn. Trygghetsteamet går sedan igenom rapporterna en gång i veckan och utreder och vidtar åtgärder snabbt. En lärare uppger att alla kränkningar anmäls till rektorn.

Av intervjuer med personal inom elevhälsan framkommer att det generellt sett är en fin stämning på skolan men att de har problem med kränkande behandling i ett par årskurser och att det sker kränkande behandling dagligen. Elevhälsan förbereder uppgifter som eleverna ska göra för att belysa att eleverna ska vara trevligare mot varandra och skolan har kallat in hjälp utifrån från fältassistenter. Vidare framkommer det att lärarna lägger en rapport till rektorn och trygghetsteamet när de anmäler kränkande behandling samt att allt anmäls och att kränkingsanmälningar skrivs hela tiden. På arbetsplatsmötena lyfts vad som har gjorts.

Av intervju med rektorn framkommer att det finns blanketter för anmälan om kränkande behandling som lärarna fyller i. Om rektorn märker att det verkar saknas rapporter i en klass som det har hänt mycket i så har rektorn ett samtal med lärarna. Rektorn anmäler alla anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen. Vissa saker behöver tas med huvudmannen samma dag och en del saker kan samlas ihop.

Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 14 juni 2024 att arbetet mot kränkningar har intensifierats och skolan arbetar aktivt med att förhindra kränkningar.

Rättslig reglering

Alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen, 5 kap. 6 § skollagen, Lgr22, Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet 2.1 Normer och värden)

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickat material och av intervjuer med lärare, personal inom elevhälsan och rektorn framkommer att rektorn ser till att det startas en utredning för att utreda frånvaro om en elev har upprepade eller längre frånvaro.

Av intervju med personal inom elevhälsan framkommer det att det finns elever med omfattande eller upprepade frånvaro. En del elever har upp till

50 procents frånvaro. Skolan ringer vårdnadshavarna vid väldigt hög frånvaro och gör orosanmälningar till socialtjänsten.

Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att lärarna dagligen för in elevernas närvaro och frånvaro i deras frånvarosystem. Var tredje vecka görs en koll på de elever som ligger på 20 procents frånvaro och uppåt. Siffrorna lämnas till rektorn som arbetar vidare med det. Alla elever som har en frånvaro på över 30 procent utreds och personalen tittar på vad frånvaron beror på och vad de på skolan kan göra för att öka elevens närvaro. Mentorerna, kuratorn och rektorn gör frånvaroutredningarna. Det är rektor som gör utredningarna för elever med långvarig frånvaro och som gör anmälan till skolpliktsbevakningen.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer behandlas återkommande i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer.

Av intervjuer med en lärare framkommer att lärarna pratar om samtycke med eleverna redan på lågstadiet. En lärare uppger att hon tar upp kunskapsområdet i alla sina ämnen. I svenska läser de boken "Alex Dogboy". Den skildrar bl.a. gatubarns sexuella utsatthet och vad en våldtäkt är. På engelskan tittar de på en film "H is for happiness" och har bra diskussioner bl.a. om relationer. På historielektionerna pratar de om vad en oäkting är och hur det var på medeltiden. I samhällskunskap pratar de om relationer utifrån läroboken och serier på UR-play. De pratar även om källkritik och hur man ska vara på nätet. Läraren uppger att om lärarna inte pratar om det har eleverna inte språket att berätta vad de varit med om.

Lärarna pratar även om olika sorters familjekonstellationer och om att eleverna inte ska kalla andra böger utan att veta vad det är.

Av intervju med rektorn framkommer att det enligt den nya läroplans-skrivningen ska undervisas om sexualitet, samtycke och relationer i många ämnen och att det ska vävas in i det som redan görs. På lågstadiet arbetar lärarna med samtycke genom "stopp min kropp". Rektorn uppger att elevhälsan har i uppdrag att prata med eleverna om sexualitet, samtycke och relationer i elevhälsosamtalen och hälsosamtalen. Personal inom elevhälsan uppger dock att NO-läraren pratar med eleverna om sexualitet, samtycke och relationer.

Rättslig reglering

Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke. I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck kritiskt granskas. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi. (Lgr 22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, skolans uppdrag)

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. (Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist.

Utredaren Charlotte Rosengren har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även Maria Klasson medverkat.